

HENRI PATRIK

SCHADUWMANNEN

*De overwinnaar schrijft de geschiedenis
(Napoleon)*

Colofon verwijderd
INKIJKTEKST

Proloog

Parijs, 2000

Er hangt een bijna doodse stilte. Het is een rustige buurt, zelfs op het middaguur en ondanks het prachtige weer. Een helderblauwe hemel en er valt geen zuchtje wind te bespeuren.

Ik kijk van links naar rechts en zie een totaal verlaten straat. Er staan drie auto's langs de stoep en tot nu toe heb ik vier wandelaars gekruist die niet eens naar mij hebben gekeken. Dat ligt wellicht aan mijn jongensachtig gezicht en mijn eenvoudige kledij. Een bruin linnen pantalon, geruit hemd en lichte bruine jack. "Je ziet er uit als een onopvallende dertiger," heeft een collega mij eens spottend gezegd. Een verkoper, een ambtenaar of een familielid. Niets bijzonders. Wat iedere nieuwsgierige buur die mij eventueel van achter de gordijnen beloert, wellicht ook zal denken. Misschien beeldt hij zich dan in dat de arme weduwe al troost heeft gevonden bij een nieuwe minnaar.

Ik druk op de bel.

Binnen het huis galmt een zware gong. Het geluid is nauwelijks uitgestorven als ik voetstappen hoor naderen. De deur zwaait open en tussen de deurposten verschijnt een jonge, zwartharige vrouw. Ik tover een charmante glimlach op mijn gezicht en maak een hoofdbuiging. Ze ziet er goed uit in die blauwe trainingsbroek en wit topje. 'Mevrouw Dumont, Denise Dumont?' Mijn stem klinkt hees, als van iemand die licht verkouden is.

In haar ogen lees ik argwaan. 'Die ben ik,' antwoordt ze aarzelend en ze bekijkt me snel van kop tot teen. Maar ik heb geen koffer bij. Waarschijnlijk concludeert ze dat ik geen verkoper ben en haar gelaatstrekken verzachten.

'Ik kom van het Ministerie van Defensie,' zeg ik op dezelfde slepende toon. 'Lucas Dupont.' Rijmt met haar naam, denk ik terwijl ik mijn portefeuille uit mijn binnenzak haal, die opensla en haar een bruine kaart met een driekleurige schuine band over de hoek toon. 'Het betreft uw overleden man, commandant Marcel Dumont,' voeg ik er aan toe.

'Oh, ik heb gisteren al een bezoek gekregen van Julien, een collega van hem,' reageert ze opgewonden. 'Is er iets nieuw...'

En of, Julien is juist de reden van mijn bezoek. Ik schenk haar mijn beminnelijkste glimlach. 'Kunnen we dat niet beter binnenhuis

bespreken?’

Ze knikt en doet snel een stap opzij.

Ik spoed me naar binnen.

Ze brengt me naar een kleine zitkamer waar een groot venster uitgeeft op de weg, volledig afgeschermd door witte gordijnen. Er hangt een geur van boenwas en de bruine parketvloer blinkt als een spiegel. Sober gemeubileerd, registreert mijn getraind brein. Een buffet met tv en een telefoontoestel erop, een lange bank, twee fauteuils en een bijzettafeltje. Aan de muren hangen vier schilderijen die ik herken als *Tabitiaanse vrouwen op het strand*, *Twee Tabitiaanse vrouwen*, *De Gele Christus* en het *Visioen na de preek*.

Goedkope replieken van Paul Gauguin, stel ik vast. Ik ben een kenner en heb zelf verscheidene originelen van grote meesters.

Ze gebaart me te gaan zitten. ‘Weet u iets meer over de omstandigheden...’

Ik bijt op mijn onderlip, tover een treurige uitdrukking op mijn gezicht en schud licht mijn hoofd. ‘Euh...eerst zou ik graag weten wat de heer Julien Cartier u heeft verteld.’

Als Denise Dumont op de lange bank heeft plaatsgenomen, ga ik tegenover haar in een fauteuil zitten. Ze is werkelijk knap, moet ik bekennen. Beter dan op de fotografieën die ik heb gezien. Alles aan haar is bijna volmaakt. Vriendelijk gezicht, grijsblauwe ogen, kleine wipneus en een mond om te zoenen. Stevige pompelmoesgrote borstjes die geen bh nodig hebben en tepels die op het topje duidelijk afgetekend staan. Ik hou van kleine borsten. Alles wat een hand niet kan omvatten, vind ik verspilling. Observeren en analyseren behoren tot mijn beste kwalificaties. Soms helpen ze me in leven te blijven. Maar ik ben ook maar een mens, gevoelig voor natuurlijke schoonheid; in andere omstandigheden zou ik graag wat meer tijd aan haar hebben besteed. Jammer.

‘Julien beweert dat Marcels dood geen ongeval was, maar moord. Het zou om een afpersingszaak gaan, een bevolen moord door ...’

Ik schud meewarig mijn hoofd. ‘Mevrouw, denkt u werkelijk dat uw echtgenoot iemand zou hebben afgeperst?’ Ik buig me naar voor en demp mijn stem. Dat schept een sfeer van confidentialiteit. ‘Neem u in acht voor Julien Cartier. Hij lijdt aan PTSS. Tijdens het vuurgevecht met de manifestanten in Mitrovica heeft hij zijn twee vrienden zien sneuvelen en dat was een zware slag voor hem. Jammer genoeg hebben zijn chefs dat te laat gemerkt. Julien is er psychisch erg aan toe en zijn gebazel doet de families van de slachtoffers geen goed. Hij zoekt een schuldige voor de dood van zijn twee vrienden en ondertussen heeft hij zichzelf

overtuigd dat collega's hun dood op het geweten hebben. Erger, dat ze een complot hebben gesmeed om zijn vrienden te laten vermoorden.'

Denise kijkt me met grote ogen aan en ik lees daarin ongeloof. Of is het wantrouwen? Dat heb ik verwacht. Ze is inspecteur bij de Gerechtelijke Politie.

'Wat wordt er nu weer gespeeld?' zegt ze opvliegend. 'Wilt u de hele affaire in de doofpot stoppen?'

Ik blijf minzaam glimlachen. 'Mevrouw, de Minister in persoon heeft een bijkomend onderzoek bevolen. Hij zit heel verveeld met deze zaak. Daarom heeft hij de verklaringen van Julien Cartier nauwkeurig laten natrekken en het resultaat is overtuigend. Drie onafhankelijke psychiaters stelden zelfde diagnose: Cartier lijdt aan PTSS. Bovendien hebben tientallen autochtonen gezien hoe uw man de dood vond; alle twijfel is uitgesloten. Vergeet niet dat er ook talloze slachtoffers onder de burgers vielen. Alle getuigen, ook autochtonen, beweren unaniem dat toevalstreffers onze twee moedige politiemannen hebben gedood. Stom ongeval, op het verkeerde moment op de verkeerde plaats.'

Ik haal verontschuldigend mijn schouders op en pauzeer, haar de tijd gevend om het verhaal te verwerken.

'Ik had niet de indruk dat Julien gestoord is,' zegt ze weifelend. 'Hij leek me heel overtuigd en vastberaden; hij sprak zelfs over het bestaan van bewijsmateriaal. Er zouden fotografieën zijn die zijn beweringen staven.'

'Onzin, mevrouw. Of heeft hij u die fotografieën getoond?' Ik kijk haar met mijn grote onschuldige ogen aan, weet welk effect mijn mimiek op talloze vrouwen heeft. Maar Denise Dumont lijdt nog steeds onder het verlies van haar geliefde. Er leeft nog teveel woede in haar om de fataliteit als doodsoorzaak te kunnen aanvaarden.

'Mijn man en zijn vriend Leduc zouden verscheidene fotografieën hebben bezeten...'

Ik laat een schamper lachje horen. 'Vreemd dat wij die niet hebben gevonden. Waar zijn die dan gebleven? De autoriteiten hebben tussen hun bezittingen niets verdacht gevonden.'

Haar handen die op haar schoot liggen, zijn voortdurend in beweging. 'De gezaghebbers zullen die wel hebben vernietigd!' zegt ze nijdig.

Ik pers mijn lippen op elkaar en schud langzaam mijn hoofd. 'U bent een pientere vrouw en een goede inspecteur,' zeg ik op berispende toon. 'Laat u niet leiden door uw emoties. Hebt u al iemand anders van deze belachelijke theorie op de hoogte gebracht?'

Ze schudt haar hoofd. 'Ik wil eerst zelf een onderzoek instellen. Daarna zal ik contact nemen met de familie Leduc en beslis ik wat te

doen.'

Ik knik goedkeurend. 'Goed idee,' zeg ik. 'Misschien is dat wel het beste wat u kunt doen en hopelijk heeft de familie Leduc een nuchtere kijk op de zaak. Maar denkt u niet dat uw man u iets had laten weten als hij bij een gevaarlijke zaak betrokken was geweest? Waarom alles een vriend opbiechten en niets aan zijn vrouw vertellen?'

Ze aarzelt en fixeert me secondelang als een lynx.

Maar ik blijf haar meevoelend aankijken, overspoeld door een euforisch gevoel van macht. Urenlange oefening voor de spiegel doet wonderen. Dat maakt ook deel uit van mijn beroep.

'We hadden een overeenkomst,' zucht ze. 'We praatten nooit over onze baan, noch over onze opdrachten. Zo vermeden we huishoudelijke conflicten. Maar Marcel had een enorme hekel aan hypocrieten, en ik geloof dat hij wel degelijk een corrupte beambte zou hebben laten bloeden.'

Daar twijfel ik niet aan. 'Nou goed, dan blijft er me niets anders dan u te vragen voorlopig discreet te blijven en geen beschuldigingen uit te bazuinen zonder bewijs. Spreek zeker niet met de media.'

'Zo professioneel ben ik wel,' bromt ze geërgerd.

'Dan hoop ik dat u zo snel mogelijk uw innerlijke rust weer terugkrijgt,' zucht ik en ik sta op.

Ze volgt mijn voorbeeld.

Ze is werkelijk een knappe vrouw. Vrouwen zijn mijn enige zwakheid, beweren mijn evaluatoren. Vrouwen hebben me al verscheidene keren in de moeilijkheden gebracht. Ik trek een peinzend gezicht. 'Mevrouw Dumont, als u bij het privéonderzoek advies zou willen, of iets zou ontdekken, dan raad ik u aan om direct contact op te nemen met mijn kantoor op het Ministerie. Wij betwijfelen dat er iets louche is aan uw mans dood, maar stel dat we ons vergissen? Speel niet de held en laat "ons" dan de affaire behandelen.' Ik haal een kaartje uit mijn binnenzak en reik het haar.

Ze strekt haar arm uit en haar ogen volgen de beweging van mijn hand. Arm kind. Als haar vingers het kaartje vastpakken, omknel ik met mijn vrije hand haar pols, maak ik een snelle draaiende beweging en duw ik haar lichaam naar voor op de bank. Het visitekaartje valt op de grond, terwijl haar verbaasde gil gesmoord wordt in de stoffen zitting en ik uit mijn zak een klein injectiepistool haal. Ik duw de dunne cilinder tegen haar achterhoofd en druk af. Er volgt een kort zoemend geluid en twee seconden later houdt ze op met spartelen.

Ik trek een paar gummihandschoenen aan, raap het kaartje op en steek het weer in mijn jack. Snel stap ik door het huis en ik vind de badkamer

aan de achterkant naast de keuken. Een kleine ruimte met bad, wasbekken en een raampje waarin een ventilator verwerkt is. Ik keer naar de zitkamer terug, leg het levenloze lichaam voorzichtig over mijn schouders, houd het in een pompiershouding vast en spoed me weer naar de badkamer waar ik het onderlichaam in de kuip laat zakken. Vervolgens pak ik tussen beide handen haar hoofd dat ik met de achterkant hard tegen de rand van de kuip sla. Als ik merk dat er bloed begint te vloeien, ben ik tevreden; ik draai de waterkranen open, regel de temperatuur en blijf wachten totdat de kuip drie vierde vol is. Dan duw ik haar bovenlichaam dieper het water in totdat haar mond en neus onder het oppervlak verdwijnen.

Vijf minuten later verlaat ik de woning.

Een jonge vrouw passeert me in snelle tred. Blijkbaar in gedachten verzonken, kijkt ze heel kort naar mij, te kort om me zorgen te maken voor een latere herkenning.

Gelukkig voor haar.

Ik kijk de straat af in beide richting, laat mijn ogen over de gevel gaan van het huis tegenover en aarzel. Even denk ik een beweging te zien aan het raam op de tweede verdieping. Maar als ik na twee minuten niets kan ontdekken, slaak ik een lichte zucht, steek de straat over en wandel weg met rustige tred.

Lucas heeft opgehouden te bestaan.

Zondag, 6 oktober

ZUMRA

Ik ben aan het einde van mijn krachten. Met wijd opengesperde mond hap ik wanhopig naar adem. Mijn longen branden in mijn borstkas. Lang kan ik dat tempo niet meer volhouden. Meer strompelend dan lopend zigzag ik tussen de dicht bij elkaar staande bomen. Mijn kleren hangen aan flarden en over mijn gezicht lopen bloederige striemen veroorzaakt door laaghangende takken die ik niet heb kunnen ontwijken. Telkens weer kijk ik over mijn schouder. Hoewel ik niemand kan zien, hoor ik hun honend gelach dat almaar luider wordt.

Ze spelen met mij.

De pijn in mijn borst is bijna ondragelijk. Mijn borsten steken boven het gescheurde bovendeel van mijn jurk uit, wippen alle kanten op, maar daar let ik niet op.

“Blijf rennen,” hoor ik in mijn hoofd galmen.

Mijn naakte voeten zijn een bloederige massa en bij elke stap op een boomwortel of ander uitsteeksel, schiet er door mijn hele lijf een ondraaglijke pijscheut die mijn hersens elektrocutteert.

“Ga zitten en rust uit,” hoor ik in mijn hoofd galmen.

Maar de angst voor mijn achtervolgers overwint alle pijn. De monsters die mij achterna zitten, zullen erge dingen met mij doen, hetzelfde wat ze met mijn zusje hebben gedaan.

Ik hol sneller, hoor het geluid van brekende takken sterker worden, net als het geile geroep van de vijf ergens achter mij.

“Allah, geef me voldoende kracht en tijd,” bid ik in stilte, hoewel ik nooit echt religieus ben geweest. Daarna schreeuw ik de naam van mijn geliefde, maar ik weet dat hij niets kan doen; ook hij is verraden.

Nog even volhouden tot aan de rand waar ik eindelijk mijn vrijheid zal terugvinden.

‘Wij komen je halen, Turkse hoer, je kunt nergens naartoe,’ galmt een schrille stem door het bos.

Een huivering gaat door mijn gebroken lijf en ik probeer nog sneller te hollen. De rand van het bos nadert en ik voel me opeens een stuk lichter worden. De pijn verdwijnt want ik weet dat ik die kerels te snel af zal zijn.

Ik zal het halen.

Nog tien meter.

Het geluid van hun gehijg wordt sterker.

De laatste vijf meters lijken zo ver weg.

Obscene kreten klinken nu heel vlakbij en elk moment vrees ik vastgegrepen te worden; ik snak naar adem.

Nog een grote stap en een snelle blik over mijn schouder. De grootste van de vijf strekt al zijn armen naar mij uit.

Maar ik heb geen angst meer en ik schenk hem een triomfantelijke grijns. De vrijheid ligt voor mij uitgestrekt; ik heb de rand bereikt.

Op het moment dat zijn vingers mijn rug raken, doe ik de laatste stap en tuimel ik met een verlossende schreeuw het diepe ravijn in.

Met wild zwaaiende armen schoot Zumra omhoog. Onregelmatig ademhalend en volledig gedesoriënteerd keek ze schichtig om zich heen. Haar dun nachthemdje kleefde aan haar lijf en ze kreeg het opeens koud. Toen de bijna kale muren, de deur, de kast en het nachtkastje haar bekend voorkwamen, verminderde het bonzen in haar borst. Ze sloot even haar ogen, opende ze weer en ademde diep in en uit.

Steeds weer dezelfde nachtmerrie, zonder te kunnen verklaren of er een verband bestond met wat ze in het verleden had meegemaakt.

Maar wat had ze meegemaakt?

De dokters diagnosticeerden dat ze getraumatiseerd uit de oorlog was gekomen, zonder de oorzaak te kunnen bepalen, hoewel ze een sterk vermoeden hadden. Ze was zelfs haar naam vergeten; een vrouw die haar had gered, zorgde dat ze een naam kreeg. Door haar getuigenis had ze nieuwe documenten van het Rode Kruis gekregen en was ze als haar zus mee naar Sarajevo gereisd waar ze zich had ingeschreven.

Wanneer zal dat eindelijk ophouden, vroeg ze zich af.

De plaats naast haar was leeg.

Opkomende paniek. Waar is Lazar gebleven?

Haar geliefde verscheen in onderbroek tussen de deurposten. Hij trok een bezorgd gezicht. ‘Weer die dromen?’ vroeg hij met zachte stem.

“Lazar, help me,” had ze willen roepen, maar uit haar droge mond ontsnapte alleen maar een diepe zucht. ‘Heb ik euh...iets geroepen?’

Hij knikte. ‘Alleen diep, onverstaanbaar gesteun,’ zei hij terwijl hij naderde langs de kant waar ze lag.

‘Moet je weer weg?’ vroeg ze ontgoocheld.

Hij zette zich op de bedrand. ‘Het is zondag, liefje, ben je dat vergeten? Ik moest even naar het toilet en ben iets gaan drinken,’ zei hij en zijn hand streek door haar korte zwarte haren. ‘Je kunt er mij over praten, als je dat wenst.’

In zijn nabijheid voelde ze zich in zekerheid. Al drie maanden bij elkaar en hun verhouding leek de goede weg op te gaan. Toch voelde ze zich onzeker. Hoewel ze geen ogenblik aan zijn gevoelens twijfelde, vreesde ze de toekomst. Op een vaste relatie was ze niet voorbereid. Te vroeg.

De oorlog had diepe wonden nagelaten en die hadden tijd nodig om te helen. Ook al vertoefde ze meestal bij hem thuis, ging ze geregeld naar haar appartement terug. Om er alleen te zijn, vertelde ze hem. Daarom wilde ze het nog niet opgeven. Ze had tijd nodig.